

ΕΤΟΣ 67ον

7 Ιουλίου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 27 (3449)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΥΙΟΘΕΣΙΑ

Όσο σύγχρονος δῆθεν ἐνήπικος ἄνθρωπος, πού πίστεψε ὅτι ἡδη ἀπό τίν εποχή τοῦ Διαφωτισμοῦ βγῆκε ἀπό τίν ἀνωριμότητά του, εἶναι φυσικό νά δυσανασχετεῖ, ὅταν ἀκούει ὅτι δέν εἶναι τόσο ὥριμος ὅσο νομίζει, καὶ ὅτι πρέπει νά περάσει κάποια ἀκόμη στάδια ἐνηπλικίωσης «ὑπό παιδαγωγούς» ὑπακούοντας σέ κανόνες. Κάποτε, βέβαια, ἀναγκάζεται ἐκ τῶν πραγμάτων νά ἀναζητήσει μόνος του τέτοια ἀνεπιθύμητα προγράμματα, ὅπως κάποια θεωρούμενη «μπροστάρισσα» τῆς γυναικείας ἀπελευθέρωσης Γαλλίδα συγγραφέας, ἡ ὁποία, ὅταν ζήτησε νά μπει σέ κλινική γιά νά ἀποτοξινωθεῖ ἀπό τό ἀλκοόλ, εἶπε: «Ἄλιμον! Γιά πρώτη φορά ἀναγκάζομαι νά βάλω περιορισμούς στή ζωή μου, καὶ νά τούς ύπογράψω κιόλας».

Τήν ἡμέρα τῆς μνήμης τῆς σωματικά μέν ἀνήπικης, πνευματικά δέ ὅχι μόνον ἐνήπικης ἀλλά καὶ ἐνδόξου ἀγίας καὶ Μεγαλομάρτυρος Κυριακῆς, ἡ Ἐκκλησία μᾶς παρουσιάζει στό ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τά στάδια τῆς –κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο– πνευματικῆς μας ἐνηπλικίωσης.

Άσφαλής φρουρός

Κατ' ἀρχήν πρέπει, μέ τή βοήθεια τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, νά θυμηθοῦμε ὅτι πλασθήκαμε ἀπό τόν Θεό τόσο καθαροί, «ῶστε δέν εἴχαμε τήν ἀνάγκη γραπτοῦ νόμου, ἀφοῦ ἐνεργοῦσε κατευθείαν στίς καρδιές μας ἡ χάρη τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ἀκόμη καὶ στήν ἐποχή τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὁ Θεός δέν ἀπευθυνόταν στούς προφῆτες μέ γραπτά κείμενα, ἀλλά κατευθείαν ὁ ἴδιος προσωπικά, γιατί ἔβρισκε τήν καρδιά τους καθαρήν. Ἐπειδή ὅμως οἱ Ἐβραῖοι ἔπεσαν σέ βυθό κακίας, χρειάστηκαν τά γραπτά κείμενα καὶ τίς πιλάκες τοῦ Νόμου».

Τήν πτώση «σέ βυθό κακίας» ὁ Ἀπόστολος προτιμᾶ μέ πιό εύσχημο τρόπο νά τήν χαρακτηρίσει ώς ύποβιβασμό σέ «ννηπιότητα». Σ' αὐτή τήν ἀνωριμότητα δέν ἄφοσε ὁ Θεός τόν λαό του ἀπροστάτευτο, ἀλλά τοῦ ἔδωσε τόν

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. γ' 23 - δ' 5)

Κληρονόμοι τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ

Ἄδελφοί, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμου ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. Ὡστε ὁ νόμος παιδαγωγός ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἔνι Ιουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἔστε καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι. Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἔστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὅν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἔστι καὶ οἰκονόμους ἃχοι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι· ὅτε δὲ ἥλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμου, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμου ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

Μωσαϊκό Νόμο νά εἶναι φρουρός καί παιδαγωγός του. Ἀπό τή μιά, ἡ φρούρωση συνίστατο στό νά καθοδηγεῖ τούς Ἐβραίους στή συναίσθηση ὅτι δέν εἶναι αὐτόνομοι ἀλλήλα ἐτερόνομοι· καί ὅτι ἡ ἀνταρσία καί ἀποστασία τους εἶναι ἀμαρτία καί θανάσιμος χωρισμός ἀπό τόν Θεό. Λόγω, βέβαια, τῆς νηπιοφροσύνης τους, ὁ φιλάνθρωπος Θεός συμπλήρωσε τόν Νόμο μέ πιλήθος διατάξεων, πού δημιουργοῦσαν τήν αἰσθηση «ἐγκλησμοῦ» σέ στενή φυλακή φόβου παραβάσεων. Ἐπρόκειτο, ώστόσο, γιά ἀφυπνιστικό φόβο, πού δέν εἶχε σκοπό νά τούς καταδικάσει σέ δουλεία, ἀλλήλα νά τούς προετοιμάσει γιά μετοχή στή μελλοντική «ἐλευθερία τῆς δόξας τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ».

Παιδαγωγός καί συνεργός τῆς Χάριτος

Ἀπό τήν ἀλλήλη, ἡ παιδαγωγία τοῦ Νόμου εἶχε σκοπό νά μήν τούς ἀφήσει στάσιμους στή νηπιακή πνευματική κατάσταση, ἀλλήλα νά τούς προετοιμάσει νά δεχθοῦν τή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. «Ο παιδαγωγός», ἔχηγεῖ ὁ Χρυσορρήμων ἀπιχώντας τίς ἀντιπλήψεις τῆς ἐποχῆς, «δέν ἐναντιώνεται στόν δάσκαλο ἀλλήλα καί συνεργάζεται, προετοιμάζοντας τό παιδί γιά τά ἀνώτερα μαθήματα πού θά τοῦ παραδώσει ἐκεῖνος. »Αν, ποιοπόν, ὁ Νόμος μᾶς φρουροῦσε παιδαγωγικά, ὅχι μόνο δέν εἶναι ἀντίθετος μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ, ἀλλήλα εἶναι καί συνεργός της. »Αν, ὅμως, μετά τήν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ ἐπιμένει αὐτός νά κυβερνᾷ, τότε γίνεται ἀντίθετος». Εἶναι σάν τό πισχνάρι τῆς παιδιάστερης ἐποχῆς, πού εἶναι εὔεργετικό μέν τή νύχτα, ἀλλήλα, ἀν τή μέρα θέλει νά μᾶς ἀναγκάσει νά μή βλέπουμε τόν ἥπιο, τότε ὅχι μόνο δέν προσφέρει τίποτε, ἀλλήλα καί βλάπτει.

Μετάφραση της Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἄδελφοί, προτοῦ ἔλθῃ ἡ πίστις, ἐφρουρούμεθα κλεισμένοι κάτω ἀπό τὸν νόμον, μέχρις ὅτου ἀποκαλυφθῇ ἡ πίστις. Ὡστε ὁ νόμος ἦτο παιδαγωγός μας ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ Χριστός, διά νά δικαιωθοῦμε διά τῆς πίστεως. Τώρα δέ, πού ἥλθεν ἡ πίστις, δέν εἶμεθα πλέον ὑπό παιδαγωγόν, διότι διά τῆς πίστεως εἴσθε ὄλοι υἱοί Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διότι ὅσοι ἐβαπτισθήκατε εἰς τὸν Χριστόν, ἔχετε ἐνδυθῆ τὸν Χριστόν. Δέν ὑπάρχει Ἰουδαῖος οὐτε Ἔλλην, δέν ὑπάρχει δοῦλος οὐτε ἐλεύθερος, δέν ὑπάρχει ἄρρεν καὶ θῆλυ, διότι ὄλοι σεῖς εἴσθε ἔνας ἀνθρωπος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἐάν δέ εἴσθε τοῦ Χριστοῦ, ἄρα εἴσθε ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραὰμ, καὶ κληρονόμοι βάσει ὑποσχέσεως. Ἐκεῖνο πού ἐννοῶ εἶναι ὅτι, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος εἶναι ἀνήλικος, δέν διαφέρει καθόλου ἀπό τὸν δοῦλον, ἃν καὶ εἶναι κύριος ὅλης τῆς περιουσίας, ἀλλά εἶναι ὑπό τὴν ἔξουσίαν ἐπιτρόπων καὶ διαχειριστῶν μέχρι τῆς προθεσμίας, τὴν ὅποιαν ὥρισε ὁ πατέρας. Ἔτσι καὶ ἐμεῖς, ὅταν ἥμαστε ἀνήλικοι, ἥμαστε ὑποδουλωμένοι κάτω ἀπό τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου. Ὁταν ὅμως συμπληρώθηκε ὁ χρόνος, τότε ἔστειλε ὁ Θεός τὸν Υἱόν του, ὁ ὅποιος ἐγεννήθηκε ἀπό γυναῖκα καὶ διετέλεσε ὑπό τὸν νόμον, διά νά ἔξαγοράσῃ ἐκείνους, οι ὅποιοι ἦσαν δοῦλοι κάτω ἀπό τὸν νόμον, διά νά πάρωμεν τὴν υἱοθεσίαν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέηλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Μέ αὐτὸν τὸν καταστροφικό τρόπο χρησιμοποιοῦσαν τὸν Νόμο οι Γαλάτες, στούς ὄποιούς ἀπευθύνεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἐπιμένοντας στὴν τήρηση τῶν τυπικῶν του διατάξεων καὶ πιστεύοντας ὅτι μέ αὐτή μόνο μποροῦν νά σωθοῦν. Ἔτσι παρέμεναν στὴν νηπιότητα καὶ δουλεία τοῦ Νόμου, τὴ στιγμή πού ὁ Ἀπόστολος τούς φωνάζει: «Μεγαλώσατε πιά. Πέρασε ὁ καιρός τῆς δουλείας καὶ ἥρθε ὁ καιρός τῆς υἱοθεσίας. Τώρα ὅλοι, καὶ οἱ ὑπό Νόμου Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἄνευ Νόμου εἰδωλοθάτεροι, γίνατε παιδιά τοῦ Θεοῦ μέ τὴν πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό».

Αὐτή ἡ υἱοθεσία εἶναι καρπός τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος, διά τοῦ ὄποίου ἐνωθήκαμε μέ τὸν Χριστό σέ τέτοιο βαθμό, ὥστε τὸν «φορέσαμε» σάν ἀναπόσπαστο ἔνδυμα μας. Ὁ Μέγας Φώτιος, βέβαια, βρίσκοντας ἀνεπαρκή αὐτή τὴν εἰκόνα, θά συμπληρώσει ὅτι «ὁ Χριστός δέν εἶναι γιά ἐμᾶς ἀπλῶς ἔνα ἔξωτερικό ἔνδυμα, ἀλλά καὶ τὴν καρδιά καὶ τοὺς λογισμούς μας γεμίζει μέ τὸ φῶς του, καὶ κάνει τὸ πρόσωπό μας νά ἀκτινοβολεῖ ἀπό τὴν χάρη του».

Τά δύο δῶρα

Ἡ ἐνωσόν μας μέ τὸν Χριστό μᾶς χαρίζει καὶ δύο ἀκόμη ἀνεκτίμητα δῶρα. Πρῶτο: καταργεῖ κάθε εἰδούς διάκριση ἀνάμεσα στούς πιστούς, ὅπως τίς διακρίσεις ἐθνικότητας, φύλου καὶ κοινωνικῆς τάξης, ἀφοῦ χάρη στὴν ἐνωσόν μας μέ Αὐτόν ἐνωθήκαμε καὶ μεταξύ μας τόσο, ὥστε νά φαινόμαστε ὅτι εἴμαστε

7 Ιουλίου 2019: ΚΥΠΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

† Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ' αἰ.). Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ (1^ό αἰ.).

Τίτλος: β' – Ἐωθινόν: Γ' – Ἀπόστολος: Γαλ. γ' 23 - δ' 5 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ζ' 22-33.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 14 Ιουλίου, Δ' Ματθαίου.

Ἀπόστολος: Τίτ. γ' 8-15 – Εὐαγγέλιον: Μτθ. ε' 14-19.

ἔνας ἄνθρωπος. Τό δεύτερο μέγιστο δῶρο εἶναι ἡ κληρονομία τῆς Βασιλείας του, τῆς νέας Γῆς τῆς Ἐπαγγελίας, πού ύποσχέθηκε ὁ Θεός στὸν πατριάρχη Ἀβραάμ· γιατί, ὡς σῶμα πλέον τοῦ Χριστοῦ, τοῦ κατά σάρκα ἀπογόνου τοῦ Ἀβραάμ, γίναμε κι ἐμεῖς ἀπόγονοι τοῦ ἀγίου Πατριάρχη.

Ἐδῶ θά μᾶς ξαναθυμίσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὅτι, γιά νά ἀποθαύσουμε μιά τόσο ὑψηλή κληρονομία, περάσαμε ἀπό τὸν ἀνώριμην κατάστασην μιᾶς ἀτελοῦς θρησκευτικότητας· ἐπρόκειτο γιά μιὰ τυποθατρία, πού κάποτε προκαλοῦσε καὶ τὴ βδελυγμία τοῦ Θεοῦ ('Ησ. 1,14). Ὁταν ὅμως συμπληρώθηκε ὁ ὑπό τοῦ Θεοῦ ὄρισμένος χρόνος, μᾶς ἔστειλε τὸν Υἱό του, ὁ ὅποῖος ἔγινε ἄνθρωπος ἐκ γυναικός. Γυναίκα πρώτη ἔπεσε στὴν ἀμαρτία, καὶ ἀπό γυναίκα γεννήθηκε Αὔτός πού μᾶς ἔσωσε ἀπό τὰ δεσμά τῆς ἀμαρτίας. Ταπεινώθηκε καὶ ὑπέβαλε τὸν Ἐαυτό του στὴν τέλεια τήρηση τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, γιά νά μᾶς ἔξαγοράσει ἀπό τὸν καταδίκην στὴν κατάρᾳ τοῦ Νόμου, τὸν ὅποια ὅλοι θά ύφιστάμεθα ὡς παραβάτες του. Μέ τέτοια ἀνυπολόγιστη θυσία, μᾶς βοήθησε νά ἐνηπλικιωθοῦμε, ὀδηγώντας μας ἀπό τὴ δουλεία στὴν ἐλευθερία καὶ στὴν κορυφαία τιμή καὶ δόξα τῆς υἱοθεσίας του.

Ἄρχιμ. Β. Λ.

Νέα ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Μητροπ. Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ύμηττοῦ Δανιήλ

«Ο ΙΕΡΟΣ ΨΑΛΤΗΡΑΣ ΣΤΗΝ ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ»

(Α' ἔκδοση, διαστάσεις 13x20,5 ἑκ., σελ. 200)

Στό ἔργο παρουσιάζεται ἡ δοξολογική καὶ ποιητική συλλογή πρός τὸν Θεό, ἡ ὅποια στὶν Μετάφραση τῶν Ο' τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καλεῖται «Ψαλμοί» ἢ «Ψαλτήριον» καὶ χρησιμοποιεῖται εὐρέως στὶς ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Υπό τῶν ἵερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

* Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' δλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr